פו: כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

קורה ר' מתרת בחורבה. פי' נקונטרס דסבר לה כר' ישמעאל דרבי יוסי דאמר מחיצה תלויה מתרת ולית הלכתא כוותיה ואין נראה לר"י דרבי ישמעאל לא היתיר אלא במבוי אבל במחיצה תלויה דחורבה הפרולה לרה"ר לא ועוד דקורה ד' לא מעטים מחיצה תלויה מתרת דהא ליכא מחיצה כלל אלא מעטים פי תקרה (ד) ופי' תקרה לא אשכחתא תנאי דפליגי ורב נמי דאית ליה (לקמן דף ג:) פי תקרה יורד וסותם קאמר הכא בסמוך דאין מחיצה תלויה מתרת אלא במים: **הא** קאזיל דאי לאידך גיסא.

פירש נקונטרס דלרב יהודה דוקא פריץ שמגריך לשקע ראשי קנים במים אלא ידלה מרשות מבירו אבל רב הונא לא בעי רק שיש היכר קצת שלא יטלטל שם להדיא (ולא) מצי למימר דרב נחמן כת"ק דשרי מתוך אוגנו דהא מתוך אוגנו דת"ק היינו מלמעלן דרשב"ג דכי היכי דבעי רב יהודה שיקוע לרשב"ג ה"ה לת"ק וכן הא דפריך תחת הקורה מיהא עריבי מיא לרב יהודה פריך ולא מצי לשנויי דקורה מתרת מחודה ולפנים ולא תחת הקורה דכיון דרשות שמיהן שולטת בהם תחת הקורה מ"מ בסמוך לקורה נמי ליתסר משום שעריבי מיא שתחת הקורה ועוד דמשמע ליה דמתרת לגמרי אף תחת הקורה: **אלא** קל הוא שהקילו חכמים במים. פירש נקונטרס וליתא לדרב יהודה אלא לרב הונא דב"ה לא למעלה ממש קאמרי ועל זה סומכין העולם שיש להן בתי כסאות על המים אע"פ שאין המחיצות מגיעות עד המים והא דאמר בפירקין (דף פח.) אמתניתין דגזוטרא שהיא למעלה מן המים ועשו לה מחיצה גבוה י' כו' לא שנו אלא למלאות אבל לשפוך אסור דהלכתא כאיכא דאמרי דאפי' לשפוך נמי שרי דבשל סופרים הלך אחר המיקל ומיהו נראה דאינה מועלת המחיצה העשויה לגמיעות בית הכסא ולא לשם מחיצת מים דאין הלכה כרבי יהודה דאמר לא תהא מחיצה גדולה מן הכותל שביניהן ודבר תימה הוא שפירש נקונטרס מסקנת דשמעתין דלא כרב יהודה דהא רב ורבי חייא קיימי כוותיה ובריימא דיעקב (פ) קרמאה ומצינו לפרש קל הוא שהקילו חכמים במים דקורה מתרת בלא שיקוע אבל מחיצה התלויה מצינו למימר כרב יהודה דבעי שיקוע וי"מ פירש דקיימא לן כרב יהודה ול"ג אלא וי"מ נמי לא גרס אלא ומפרש דפריך לרב נחמן אפילו אליבא דרב הונא דלא מגרע שיקוע וה"פ קורה ד' מתרת במים פי' אמת המים אי יש עובר אבל כותלו דהוי (ו) כבר מלא ויש מלון למטה מן הקורה והקורה מונחת על גבי הזיזין היוצאין מן הכותל ופריך הא קאזיל לאידך גיסא דאמר דאמר כדאית ליה דלימה כרמלית אלא דה"י אבל כרמלית גמורה דלאו בר איערובי הוא אית לן למיחש דילמא אתי לאידך גיסא ומשני גמירי כו' ופריך תחת קורה מיהא עריבי מיא בהדי הנך ומכרמלית הוא דולה ומשני קל הוא שהקילו חכמים במים ולא גרס אלא דשיעורא דאין דלי מהלך יותר מארבעה כדקתני קמי ה"פ כיון שהדלי לא ילך בכרמלית לערובי מיא נמי לא מייתינן משום דהקילו במים ע"י מחיצת תקרה כדאמר לקמן (פז.) באמת המים שעשו לה מחיצה עשויה דלא מייתינן לאיערובי מיא הכי נמי גבי תקרה: **עד** כאן לא קאמר ר' יהודה אלא בעירובי חצירות. וא"ת וגימא משום דבמים הקילו חכמים ועוד אמאי קאמר ר' יוסי אמרה לימא דכולהו תנאי דמכשרי במחיצה תלויה בשיטת ר' יוסי אמרו וי"ל דאשאר תנאי איכא למימר משום דבמים הקילו אבל ר' יהודה משום מים לא היה מיקל כל כך שמתיר אף במחיצה שלא נעשית לשם מים ולהכי קאמר משום דבעירובי חצירות דרבנן: **גזוזטרא** שיש בה (ז) ארבעה על ארבעה בו'. משמע דכי אין בה ארבעה על ארבעה אינו ממלא אבל גזוזטרא עגולה הויא רה"י וכן גזוזטרא דמתני' דקתני אין ממלאין היומנה אע"ג עשה לה מחיצה עשרה אבל גזוזטרא גופה הויא רה"י ומעלעל בכולה ותימה כיון דאין לה מחיצות אמאי הויא רה"י והא טרסקל לא הוי רה"י אפילו לר' יוסי בר יהודה אלא משום דהדרא מחיצתא כדאמרינן בפרק בכל מערבין (לעיל דף לג:) וי"ל דבקיעה דגיס לא הויא בקיעה ואמרינן גוד אחית אבל טרסקל איכא בקיעת גדיים ג"כ סתמא פתוח לרה"י והויא כחור היחיד ור"י האריך בזה בריש כל גגות ובמחיצות שאינן ניכרות וא"ת כי אין בה ד' אמות על ד' אמות ליתסרי למלאות אע"פ שפירש בסוף כל גגות (לקמן דף לד:) דאמר כי תקרה בכל ארבע הרוחות וי"ל דהכא איירי דעבידא בתלכנתא כעין גגין שלנו דלא אמרינן פי תקרה יורד כדאמרינן בעושין פסין (לעיל דף כה:) אי נמי כגון שהגזוזטרא אינה שוה ומלאה פגימות כל סביבותיה דאין (ח) פי תקרה אי נמי כשאין טפח בעובי הגזוזטרא דמשמע מפירוש הקונטרס דסוף פרק קמא דסוכה (דף יח:) בשמעתא דאכסדרה שיש לה פלימין דלא אמר פי תקרה יורד וסותם אלא אם כן יש בעובי התקרה טפח

אמר

בצפורי. שהתירו בשבת על ידי מחיצה תלויה כדאמר רב דימי לקמיה, על פי מי נעשה. והלא ר' יוסי דאמר לעיל שיעור בעובי היה כדאמרינן בסנהדרין (נב:) לדק לדק תרדיף, הלך אחר ר"ל יפה אחר ר' יוסי לעפורי (סוכה שם). ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום. שהיה דרכן להניע ספר תורה בכתים מפני הגנבים, ואותו הבית שהיתה לתיבה היה בבית אחד שבתוך בית הכנסת ובתים הרבה היו פתוחין לתוך ולא שריבו תלבות הרבה פתוחות לתוכו מבוי ובית הכנסת פתוח לו והיה ספר תורה בתוך שבנגד בית הכנסת ולא בשתתפו במבוי ואסור לטולית מן החצרות למבוי, ופרסו מדינין על גבי עמודים שהיו לרוחב המבוי ואמלקו את המבוי ולא היו פתוחות לתוך מבוי ובית הכנסת פתוח לו אלא